



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ, ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
& ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΦΥΤΩΝ

Τηλ: 2421 0 93136 & fax: 2421 0 93114

email: amavromat@agr.uth.gr

Αριθ. πρωτ: 414

Βόλος, 26-04-2007

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κατόπιν αιτήσεως της εταιρίας PHARMAPLANT, δια του εκπροσώπου της Καρυπίδη Λαμπριανού, διενεργήθηκαν στο εργαστήριο Γενετικής Βελτίωσης φυτών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (Επιτροπή Ερευνών /Κωδ. Έργου : 3185), μοριακές γενετικές αναλύσεις σε δείγματα φυτικού ιστού ακτινίδιου της διαλογής «cv. Tsechelidis». Οι αναλύσεις είχαν ως στόχο την ανάπτυξη του μοριακού profile (DNA-fingerprinting) της εν λόγω διαλογής και τη σύγκριση του με το αντίστοιχο της ποικιλίας Hayward ώστε να διαπιστωθούν τυχόν διαφορές που είναι ικανές να διαφοροποιήσουν τις συγκρινόμενες ποικιλίες. Επίσης έγινε μελέτη των μορφολογικών γνωρισμάτων του καρπού, του βάρους των καρπών και των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών τους σε σύγκριση με τους καρπούς της εμπορικής ποικιλίας Hayward.

(I) Μοριακή Ανάλυση

Η μοριακή ανάλυση έγινε με βάση την τεχνική PCR και βασίστηκε στην ανάλυση μικροδιυρυφορικών περιοχών (SSR's), η οποία θεωρείται ως η πλέον αξιόπιστη μέθοδος DNA αναλύσεων στο ακτινίδιο (Huang W.G, Cipriani G., Morgante M. και Testolin R.).

Συγκεκριμένα για την ανάλυση του γενθμικού DNA της ποικιλίας «cv. Tsechelidis» χρησιμοποιήθηκαν δείγματα φυτικού υλικού από τέσσερις γενότυπους αναφοράς:

- (α) αρσενικός κλώνος που χρησιμοποιείται ως επικονιαστής της ποικιλίας Hayward,
- (β) ποικιλία Hayward
- (γ) αρσενικός γενότυπος που προήλθε από σπορόφυτο της Hayward
- (δ) ποικιλία «cv. Tsechelidis»

Η απομόνωση του DNA έγινε από δείγμα νεαρών φύλλων (*0.3 gr αρχικού ιστού) με τη μέθοδο της τροποποιημένης CTAB. Μετά την εξαγωγή του DNA έγινε ποσοτικός προσδιορισμός του με ηλεκτροφόρηση σε αγαρόζη με πρότυπο μάρτυρα το πλασμίδιο Φχ 174. Η ποσότητα του DNA καθώς και η καθαρότητά του κρίθηκαν ικανοποιητικές.

Ακολούθησε μοριακή γενετική ανάλυση με χρήση PCR και ενίσχυση δεικτών μικροδορυφορικού DNA. Συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκαν 13 εκκινητές που ενίσχυαν μικροδορυφορικές διβασικές αλληλουχίες του τύπου AG/CT και AC/GT.

Συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκαν οι εκκινητές: UDK 96-022, UDK 97-402, UDK 99-152, UDK 96-053, UDK 97-411, UDK 96-030, UDK 96-001, UDK 96-037, UDK 96-034, UDK 99-168, UDK 96-092, UDK 97-406, UDK 97-407, οι οποίοι αναπτύχθηκαν στα πλαίσια διακρατικού προγράμματος συνεργασίας INCO-DC (Ιταλία (University of Udine), Κίνας (Chinese Agricultural University of Beijing), Γαλλίας (INRA) και Ελλάδος (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)) και αποτελούν τους πλέον αξιόπιστους δείκτες ανάλυσης σε γενετικό υλικό ακτινιδιάς του είδους *A. chinensis*.

Τα προϊόντα ενίσχυσης της PCR διαχωρίστηκαν σε πηκτή πολυακρυλαμίδης (6%), πάχους 1.5 mm, στην οποία εφαρμόστηκε τάση 180 V για 1 ώρα και 30 λεπτά. Η εμφάνιση των ζωνών έγινε με την μέθοδο του νιτρικού αργύρου (εικ. 1-5).

Με τη συγκεκριμένη μέθοδο διαχωρισμού των προϊόντων της PCR τα αποτελέσματα έδειξαν ότι 7 από τους 13 εκκινητές που χρησιμοποιήθηκαν, ήταν πολυμορφικοί ώστε διακρίνουν διαφορές μεταξύ των ποικιλίων «cv. Tsechelidis» και Hayward επιβεβαιώνοντας την διαφορετικότητα των δύο εξεταζόμενων γενοτύπων.

Στον πίνακα 1 που ακολουθεί φαίνονται οι διαφορές των δύο γενοτύπων σχετικά με την παρουσία ή απουσία αλληλομάρφωσης ιδίου μοριακού βάρους με βάση τους μοριακούς δείκτες που έδειξαν διαφορές.

Στις εικόνες 4 και 5 του παραρτήματος φαίνονται χωρακτηριστικές και μη αμφισβήτησμες διαφορές στη γενετική σύσταση των δύο γενοτύπων.

ΗΣ
ΑΓΩ
ΣΟΗΣ
ΤΗΜΑΣ
ΚΠΣ
Βέροια

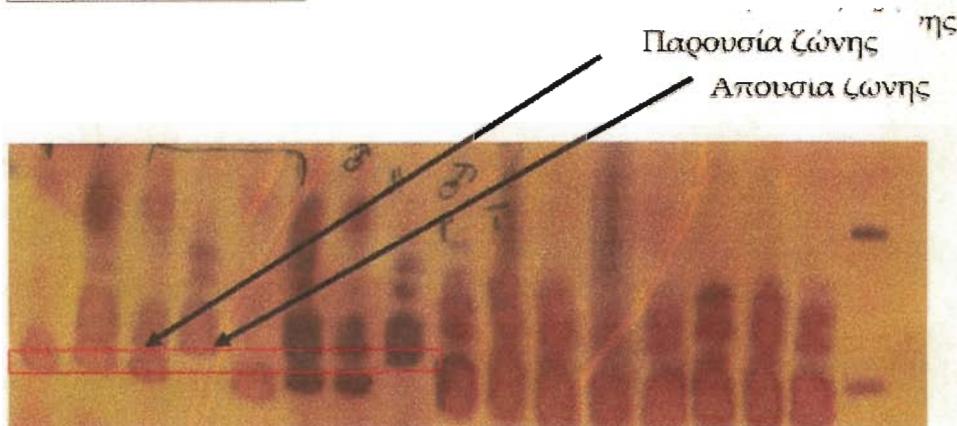
Τα δεδομένα συνηγορούν ότι με βάση την μοριακή γενετική ανάλυση με χρήση δεικτών μικροδορυφορικού DNA (SSR's), οι δύο γενότυποι είναι διαφορετικοί αφού εμφανίζουν πολυμορφισμό σε οκτώ (8) τουλάχιστον αλληλόμορφα όπως φάνηκε με την μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τους μοριακούς δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν.

Πίνακας 1. Διαφορές των δύο γενοτύπων με βάση την παρουσία ή απουσία αλληλομόρφων ιδίου μοριακού βάρους. Η παρουσία συμβολίζεται με (+) και η απουσία με (-).

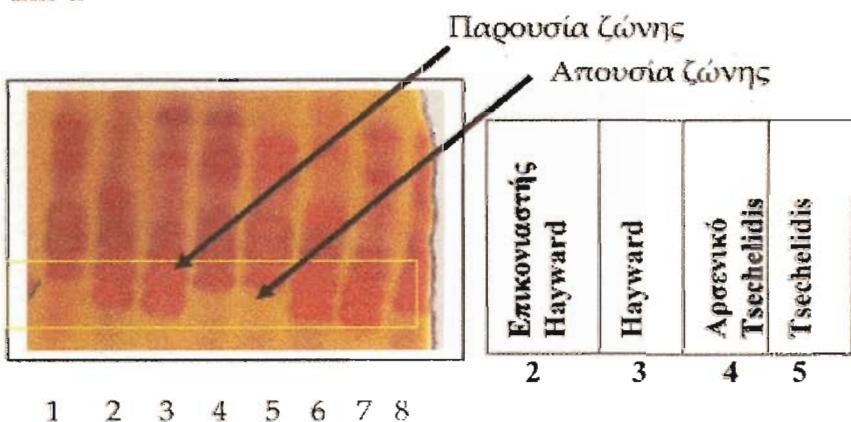
Εκκινητές /αλληλόμορφα	«cv. Tsechelidis”	“cv. Hayward”
99-152		
97-411	+	-
96-030		
96-037 α	-	+
96-037 β	+	-
96-034	+	-
96-092	+	-
97-406	-	+

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επικονιαστής
Hayward
Αρσενικό
Tschelidis
Tschelidis



Εικ. 4.



Εικ. 5 . DNA profile με επαναλαμβανόμενα δείγματα και χρήση του μοριακού δείκτη UDK 96 -037

(II) Μελέτη μορφολογικών και φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του καρπού

Η μελέτη των μορφολογικών χαρακτηριστικών των καρπών, του βάρους των καρπών και των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών, έγινε στους δύο εξεταζόμενους γενότυπους ακτινιδίου για δύο στάδια ωρίμανσης σε δύο συγκομιδές (επαναλήψεις).

Συγκεκριμένα, μετρήθηκε το **σχήμα του καρπού** με βάση το μήκος ανά καρπό, το μεγάλο πλάτος ανά καρπό, το μικρό πλάτος ανά καρπό και υπολογίσθηκαν η σχέση μεγάλου πλάτους προς μικρό πλάτος, η σχέση μήκους προς μεγάλο πλάτος και η σχέση μήκους προς μικρό πλάτος (**πιν. 1**). Οι ανωτέρω παράμετροι μετρήθηκαν μόνο στα ανώριμα ακτινίδια καθώς αυτές οι παράμετροι ήταν αδύνατο να τροποποιηθούν λόγω της ωρίμανσης.

Από τα αποτελέσματα προέκυψε ότι τα ακτινίδια της ποικιλίας «Τσεχελίδης» είχαν υψηλότερες τιμές για όλες τις παραμέτρους που εξετάστηκαν (πλην των παραμέτρων: μεγάλο πλάτος και τη σχέση μεγάλο πλάτος προς μικρό πλάτος, που ήταν πιο μεγαλύτερες στις δύο ποικιλίες) σε σχέση με τα ακτινίδια Hayward. Οι διαφορές ή ομοιότητες που αναφέρθηκαν ανωτέρω μεταξύ των δύο ποικιλιών, βρέθηκαν και για τις 2 συγκομιδές, ενώ γενικά μπορούμε να πούμε ότι το σχήμα των ακτινιδίων «Τσεχελίδης» είναι διαφορετικό σε σχέση με την Hayward, κύρια λόγω του μεγαλύτερου μήκους των καρπών. Δεν βρέθηκαν διαφορές για όλες τις ανωτέρω παραμέτρους μεταξύ των καρπών της 1^{ης} και 2^{ης} συγκομιδής (**πιν. 1**).

Πίνακας 1. Μορφολογικά χαρακτηριστικά του καρπού των ποικιλιών ακτινιδίου Hayward και Τσεχελίδης

Ποικιλία	Συγκομ.	Μήκος (cm)	Πλάτος Μεγάλο (cm)	Πλάτος μικρό (cm)	Πλάτος M/ Πλάτος μ	Μήκος/ Πλάτος M	Μήκος/ Πλάτος μ
Hayward	1 ^η	7,40	5,65	4,98	1,137	1,314	1,488
	2 ^η	7,08	5,58	4,86	1,151	1,275	1,459
Τσεχελίδης	1 ^η	7,96	5,71	5,15	1,114	1,397	1,550
	2 ^η	8,15	5,77	5,21	1,109	1,418	1,567
Σημαντικότητα							
Ποικιλία		***	NS	***	NS	***	***
Συγκομιδή		NS	NS	NS	NS	NS	NS
ΕΣΔ _{0,05}		0,228	0,194	0,180	0,060	0,042	0,042

Το βάρος ~~ωφέλιμο~~ πρό των ακτινίδιων «Τσεχελίδης» ήταν σημαντικά μεγαλύτερο από το αντίστοιχο των ακτινίδιων Hayward και στις δύο συγκομιδές (κατά μέσο όρο 39%) τόσο σε ανώριμα όσο και στα ώριμα ακτινίδια, ενώ δεν βρέθηκαν διαφορές μεταξύ των δύο συγκομιδών (**πιν. 2**). Τα ακτινίδια «Τσεχελίδης» είχαν χαμηλότερη σκληρότητα σάρκας (ήταν πιο μαλακά) από τα ακτινίδια Hayward (ένα δείκτη του βαθμού ωρίμανσης των καρπών) και στις δύο συγκομιδές αλλά μόνο στα ανώριμα ακτινίδια. Επίσης, η σκληρότητα της σάρκας ήταν μικρότερη κατά τη 2^η συγκομιδή σε σχέση με την 1^η, μόνο στην ποικιλία Τσεχελίδης (**πιν. 2**).

Το χρώμα σάρκας έδειξε σημαντικές διαφορές μεταξύ των 2 συγκομιδών τόσο στους ανώριμους όσο και στους ώριμους καρπούς, ενώ μικρότερες διαφορές βρέθηκαν μεταξύ των 2 ποικιλιών. Σύνοπτικά, τα ακτινίδια «Τσεχελίδης» είχαν πιο σκούρο χρώμα και παρόμοιο πράσινο χρώμα και απόχρωση (hue angle) σάρκας σε σύγκριση με τα ακτινίδια Hayward στα δύο στάδια ωρίμανσης και για τις 2 συγκομιδές. Το χρώμα σάρκας στη 2^η συγκομιδή ήταν λίγο πιο σκούρο και λιγότερο πράσινο (βασισμένο στους δείκτες a* και Chroma) σε σχέση με την 1^η συγκομιδή (**πιν. 2**).

Πίνακας 2. Χαρακτηριστικά βάρους, σκληρότητας και χρώματος σάρκας των καρπών ακτινίδιου, στις ποικιλίες Hayward και Τσεχελίδης

Ποικιλία	Συγκομ.	Ωριμότητα	Βάρος καρπού (g)	Σκληρ. Σάρκας (kgF)	L* σάρκας	a* σάρκας	b* σάρκας	C* σάρκας	Hue σάρκας (°)
Hayward	1 ^η	Ανώρ.	136,5	8,30	65,1	-10,77	41,9	43,3	104,4
		Ωριμα	116,8	0,84	58,1	-8,38	35,9	36,9	103,1
	2 ^η	Ανώρ.	126,2	8,26	63,8	-10,08	41,6	42,8	103,6
		Ωριμα	127,4	0,40	56,2	-7,66	31,9	32,8	103,5
Τσεχελίδης	1 ^η	Ανώρ.	178,2	6,48	60,4	-10,72	41,9	43,3	104,4
		Ωριμα	166,5	0,48	53,3	-7,61	35,2	36,0	102,2
	2 ^η	Ανώρ.	189,9	5,69	60,6	-10,89	42,2	43,6	104,5
		Ωριμα	169,0	0,32	50,6	-7,03	31,5	32,3	102,6
Σημαντικότητα									
Ποικιλία		***	***	***	NS	NS	NS	*	
Συγκομιδή		NS	**	**	***	***	***	***	NS
Ωριμότητα		***	***	***	***	***	***	***	***
ΕΣΔ 0,05		10,5	0,45	1,93	0,435	0,98	1,01	0,54	

Τα ακτινίδια Τσεχελίδης είχαν υψηλότερα διαλυτά στερεά συστατικά από τα ακτινίδια Hayward (και στις δύο συγκομιδές και ωριμότητες). Οι δύο συγκομιδές δεν

διέφεραν στη συγκέντρωση διαλυτών στερεών συστατικών αφού οι καρποί δεν συσσώρευσαν σημαντικά αρκετά σάκχαρα ή υδρόλυσαν αποθηκευμένο άμυλο κατά τις 10 ημέρες μεταξύ των δύο συγκομιδών. Να τονιστεί ότι τα ώριμα ακτινίδια Hayward είχαν γύρω στα 14% ΔΣΣ, που σημαίνει ικανοποιητικής ποιότητας καρποί, ενώ τα ώριμα ακτινίδια Τσεχελίδης είχαν πάνω από 15% ΔΣΣ, που σημαίνει ότι ήταν υψηλής οργανοληπτικής ποιότητας (πίν. 3).

Στα ακτινίδια «Τσεχελίδης» παρατηρήθηκε υψηλότερη οξύτητα σε σχέση με τα ακτινίδια Hayward (και στις δύο συγκομιδές και ωριμότητες). Επίσης, η οξύτητα αυξήθηκε στα ώριμα ακτινίδια σε σχέση με τα ανώριμα (μόνο στην 1^η συγκομιδή και για τις δύο ποικιλίες) (πίν. 3). Τα ακτινίδια «Τσεχελίδης» είχαν υψηλότερα συνολικά φαινολικά (ένα δείκτη θρεπτικής αξίας για τον άνθρωπο) σε σχέση με τα ακτινίδια Hayward και στις δύο συγκομιδές και ωριμότητες. Οι δύο συγκομιδές δεν διέφεραν σημαντικά μεταξύ τους στη συγκέντρωση των συνολικών φαινολικών, τα οποία μειώθηκαν με την ωρίμανση των καρπών (πίν. 3). Η μεταβολή αυτή, έγινε σε μικρότερο ποσοστό στα ακτινίδια «Τσεχελίδης», ώστε οι διαφορές με την πρόοδο του χρόνου να γίνουν εντονότερες μεταξύ των δύο ποικιλιών.

Τα ακτινίδια Τσεχελίδης είχαν υψηλότερη συνολική αγωγιμότητα (ένα δείκτη συγκέντρωσης ανόργανων και οργανικών οσμωτικά – ενεργών συστατικών στον κυτταρικό χυμό) από τα ακτινίδια Hayward (μόνο στα ανώριμα ακτινίδια της 1^{ης} συγκομιδής). Σταθερές διαφορές στη συνολική αγωγιμότητα δεν βρέθηκαν μεταξύ των 2 συγκομιδών και μεταξύ ώριμων και ανώριμων καρπών (πίν. 3). Τα ακτινίδια «Τσεχελίδης» είχαν υψηλότερη ειδική αγωγιμότητα (ένα δείκτη του βαθμού ωρίμανσης των καρπών) από τα ακτινίδια Hayward (και στις δύο συγκομιδές και ωριμότητες). Η ειδική αγωγιμότητα αυξήθηκε στη 2^η συγκομιδή σε σχέση με την 1^η, όπως ήταν αναμενόμενο (και στις δύο ποικιλίες και ωριμότητες). Επίσης, η ειδική αγωγιμότητα αυξήθηκε στα ώριμα ακτινίδια σε σχέση με τα ανώριμα, όπως ήταν και εδώ αναμενόμενο (πίν. 3).

Τέλος, τα ακτινίδια «Τσεχελίδης» είχαν υψηλότερο ποσοστό ξηρού βάρους (ένα σημαντικό δείκτη ποιότητας) από τα ακτινίδια Hayward. Το ποσοστό ξηρού βάρους μειώθηκε στη 2^η συγκομιδή σε σχέση με την 1^η, **ενώ μειώθηκε** και στα ώριμα ακτινίδια σε σχέση με τα ανώριμα (πίν. 3). Όλες οι ανωτέρω διαφορές ήταν μικρές και οφειλούνταν κύρια στη χαμηλή ταχύτητα των ώριμων ακτινιδίων Hayward της 2^{ης} συγκομιδής.

ΕΣ
ΓΩ
ΤΟΥ
ΗΜΑΣ
ΤΣΕ

Πίνακας 3. Θερμοχημικά χαρακτηριστικά των ποικιλιών Hayward και Tsechelidis σε 2 στάδια ωρίμανσης και συγκομιδής

Ποικιλία	Συγκομ.	Ωριμότητα	Δ.Σ.Σ. (%)	Οξύτητα (%)	Συνολ. Φαιν/ικά (mg%)	Ολική Αγωγ/ητα (μS)	Ειδική Αγωγιμότητα	Ξηρό Βάρος (%)
Hayward	1 ^η	Ανώρ.	7,18	1,65	2,51	475	0,389	16,79
		Ωριμα	14,34	2,42	1,77	569	0,778	16,72
	2 ^η	Ανώρ.	7,70	2,43	2,56	519	0,412	16,24
		Ωριμα	13,84	2,03	1,68	520	0,766	15,46
Τσεχελίδης	1 ^η	Ανώρ.	8,18	2,16	3,28	559	0,455	17,14
		Ωριμα	15,32	3,02	2,74	563	0,833	16,85
	2 ^η	Ανώρ.	8,30	3,11	3,01	565	0,569	16,70
		Ωριμα	15,56	2,74	2,64	521	0,892	16,32
Σημαντικότητα								
Ποικιλία		***	***	***	**	***	*	
Συγκομιδή		NS	***	NS	NS	**	***	
Ωριμότητα		***	***	***	NS	***	*	
ΕΣΔ 0,03		0,694	0,212	0,244	47,0	0,057	0,78	

Συνοπτικά μπορούμε να πούμε ότι οι καρποί ποικιλίας Τσεχελίδης ήταν διαφορετικού σχήματος με μεγαλύτερο βάρος ανά καρπό και χαρακτηρίστηκαν από πρωινότερη ωρίμανση σε σχέση με τους καρπούς της ποικιλίας Hayward. Αντίθετα, είχαν ελάχιστες διαφορές στο χρώμα σάρκας, ωρίμασαν σε θερμοκρασία δωματίου πιο γρήγορα και ήταν και στα δύο στάδια ωρίμανσης, υψηλότερης γενετικής ποιότητας (βασιζόμενοι στα Δ.Σ.Σ και την οξύτητα) σε σχέση με τους καρπούς της ποικιλίας Hayward.



Με σημάδι


Μινιματης Αθανασιος
Δέκτορας Γενετικής Βιολογίας φυτών